

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENM/BSK-2016/76557

Uw kenmerk
2016Z06579

Datum 12 mei 2016
Betreft Beantwoording Kamervragen over subsidiegelden

Geachte voorzitter,

Hierbij ontvangt u mijn antwoorden mede namens de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en de staatssecretaris van Economische Zaken op de vragen van het lid Remco Dijkstra (VVD) over subsidiegelden (ingezonden 31 maart 2016).

Vraag 1

Hoeveel heeft de Rijksoverheid, zowel financieel als materieel, in 2014 en 2015 bijgedragen aan de stichtingen Greenpeace, Milieudefensie, Natuur en Milieu, Urgenda, Sea Shepherd, International Union for the Conservation of Nature (IUCN) en Wakker Dier? Kunt u een overzicht van de subsidies per stichting vanuit alle departementen geven?

Antwoord 1

De subsidiebetalingen van de Rijksoverheid worden gepubliceerd als open data via [Rijksbegroting.nl](http://rijksbegroting.nl).¹ De subsidiebetalingen 2015 worden met ingang van Verantwoordingsdag in mei 2016 als open data gepubliceerd. Hieronder staan de subsidiebetalingen in 2014 (afgerond op 1.000 euro).

	BZK	WenR	BHOS	EZ	IenM	Totaal
Stg Greenpeace	0	0	0	0	0	0
Stg Milieudefensie	0	0	100*	82	0	182
Stg Natuur en Milieu	0	60	0	322	184	566
Stg Urgenda	0	0	0	109	0	109
Stg Sea Shepherd	0	0	0	0	0	0
IUCN	963	0	300*	45	0	1.308
Stg Wakker dier	0	0	0	0	0	0

* n.b. Via allianties en andere samenwerkingsverbanden ontvangen IUCN: (8.655, en Stg Milieudefensie: 1.369).

¹ U kunt de subsidiebetalingen in het kalenderjaar 2014 vinden via de volgende link:
http://opendata.rijksbegroting.nl/#dataset_2

Vraag 2

Wat doen deze stichtingen en/of organisaties met de ontvangen subsidies? Kunt u hier een gedetailleerd overzicht van geven?

Antwoord 2

Stg Milieudefensie:

Ministerie	subsidie	Bedrag Keuro	Omschrijving
BHOS	Subsidieregeling Burgerschap en OS	100	Het Voedselafdruk project. Doel van dit project is de Nederlandse burger bewust te maken van de impact die de productie en consumptie van vlees heeft in ontwikkelingslanden. Dit gebeurt door inzichtelijk te maken hoe het gebruik van Latijns-Amerikaanse soja als veevoer in Nederland leidt tot ontbossing, landrechtenschendingen en armoede aldaar. Tegelijkertijd wordt de Nederlandse landbouwsector gestimuleerd om veevoer in Nederland te telen.
	MFS2 (Fair, Green and Global Alliance)	1.208	Milieudefensie maakt onderdeel uit van de Fair, Green and Global Alliance die zich richt op het bevorderen van sociaal rechtvaardige en ecologisch duurzame ontwikkeling. Deze alliantie versterkt maatschappelijke organisaties in ontwikkelingslanden zodat ze samen met de alliantie in staat zijn tot: (1) het ontwikkelen en opschalen van praktijkvoorbeelden van duurzame ontwikkeling; (2) het bevorderen van maatschappelijk verantwoord ondernemen bij bedrijven; (3) het heroriënteren van zowel het Europees handels- en investeringsbeleid, als het financieringsbeleid van banken (waaronder de Wereldbank), zodat dit ten goede komt aan de bevolking in ontwikkelingslanden en hun leefomgeving.
	MFS2 (Ecosystem Alliance)	161	Milieudefensie heeft voor de Ecosystem Alliance een project uitgevoerd gericht op de verduurzaming van de handelsketen van de metaalverwerkende en -producerende industrie, met name op het gebied van tin uit Indonesië. Hieronder valt onder meer het opzetten van de Tin Working Group van het Initiatief Duurzame Handel (IDH) van het Ministerie van

			Buitenlandse Zaken, in samenwerking met Philips, Tata Steel en zusterorganisatie WALHI (Friends of the Earth Indonesia).
EZ	16:UDV	82	De subsidie is verstrekt in het kader van de Uitvoeringsagenda duurzame veehouderij (UDV), waarmee wordt gewerkt aan een toonaangevende Nederlandse veehouderij die met behoud van concurrentiekracht, produceert met respect voor mens, dier, milieu.

Stg Natuur en Milieu:

Ministerie	subsidie	Bedrag Keuro	Omschrijving
EZ	(art. 16)	322	Het betreft verschillende subsidies die zijn verstrekt in de periode 2012 t/m 2014. De meeste daarvan waren subsidies voor projecten in het kader van de UDV, bijv. het project Duurzame dierlijke producten herkenbaar in het winkelschap en het project verduurzamen veevoer en het sluiten van mineralenkringlopen.
WenR	(art. 2.1)	60	Projectactiviteiten in het kader van het partnerschap tussen BZK en Natuur&Milieu: Slimwonercampagne in het kader van afspraken in het Energieakkoord over energiebesparing in gebouwde omgeving.
IenM		178	Het opzetten en uitbreiden van Cleaner Car Contracts. In deze organisatie zijn wagenparkbeheerders en leasemaatschappijen vertegenwoordigd. Het streven van de organisatie is het verbruik van de eigen voertuigvloot terug te dringen en waar mogelijk te kiezen voor de meest zuinige voertuigen.
		6	Sustainability Challenge: Pensioenfondsen en Klimaat. Een project om pensioenfondsen te bewegen hun vermogen en hun maatschappelijke positie aan te wenden om de verdere opwarming van de aarde te voorkomen.

Stg Urgenda:

Ministerie	subsidie	Bedrag Keuro	Omschrijving
EZ	(art. 16)	30	De ontwikkeling van een concept waarmee een grotere betrokkenheid van consumenten bij duurzaamheidsinspanningen van producenten bereikt kan worden, dat moet leiden tot een betere herkenbaarheid van duurzame producten in het winkelschap
	(art. 14)	79	De bijdrage is verstrekt in het kader van het programma Elektrische auto.

IUCN:

Ministerie	subsidie	Bedrag Keuro	Omschrijving
BHOS	Project ATEWA	300	Save Atewa Forest is een 2,5-jarig programma gericht op de bescherming van het Ghanese Atewa bosreservaat. Dit bos, 100 kilometer ten noorden van Accra, is cruciaal voor de watervoorziening in de regio.
	MFS 2 (Ecosystem Alliance)	6.858	De Ecosystem Alliance (EA) werkt aan het behoud en duurzaam beheer van natuur. De projecten van de Ecosystem Alliance worden uitgevoerd in gebieden waar mensen direct afhankelijk zijn van ecosystemen voor hun water- en voedselzekerheid. Veel van deze ecosystemen staan onder grote druk, bijvoorbeeld door klimaatverandering, grootschalige houtkap, landbouwexpansie, overbevissing en mijnbouw. De projecten van de Ecosystem Alliance stellen de lokale gemeenschappen in staat om deze bedreigingen het hoofd te bieden, zodat zij de natuur – en daarmee hun levensvoorziening – veilig kunnen stellen voor de toekomst.
	People Unlimited 4.1 programma	278	Het programma streeft naar een wereld waarin vrouwen en mannen gelijke toegang hebben tot middelen en kansen voor ontwikkeling en waarin zij actief en gelijkwaardig deelnemen aan politieke processen. De projecten binnen dit programma omvatten het stimuleren van vrouwenrechten, groen ondernemerschap en actief

			burgerschap.
	Project TGAL.	1.114	Bescherming van het Afrikaanse Grote Merengebied. De meren en de omringende natuur zijn van groot belang voor de levensvoorziening van de lokale bevolking. Ze vormen een bron van inkomsten voor duizenden vissers en voorzien miljoenen mensen van schoon drinkwater. De druk op deze ecosystemen wordt echter steeds hoger, onder andere doordat oliemaatschappijen zich in de regio willen vestigen. Het programma richt zich op twee aspecten. Enerzijds wordt de politieke positie van lokale gemeenschappen versterkt, zodat zij zeggenschap krijgen over oliewinning in hun omgeving. Anderzijds wordt gewerkt aan een goede organisatie van de visvangst.
	Project SUSTAIN.	33	Binnen het SUSTAIN initiatief werkt IUCN NL aan duurzame economische groei. SUSTAIN biedt concrete, klimaatbestendige oplossingen die bijdragen aan de economische ontwikkeling in de zogenoemde Afrikaanse groeicorridors en tegelijkertijd zorgen voor een verbetering van de voedselzekerheid en watervoorziening. SUSTAIN werkt hiervoor samen met de publieke en private sector en met lokale gemeenschappen.
	Project DAWCA.	372	De Dutch Agro-Water Climate Alliance (DAWCA) ondersteunt bedrijven in de agrarische en water sector bij het integreren en mitigeren van klimaatrisico's in hun waarde ketens en helpt hen met de aanvraag van klimaatfinanciering om deze veranderingen te bekostigen.
EZ	(art. 18 regeling draagvlak natuur)	45	De regeling draagvlak natuur is beëindigd, maar er vinden nog betalingen plaats voor in eerdere jaren toegezegde subsidies. Met de regeling werden subsidies voor projecten verstrekt gericht op het vergroten van de kennis van de natuur en aandacht voor natuur.
BZK	(art. 2.2)	938	IUCN stelt de subsidie ter beschikking aan de Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA). Deze stichting beheert een fonds waaruit subsidies worden

			versterkt voor organisaties die in het Caribisch deel van het Koninkrijk natuurparken beheren.
	(art. 2.2)	25	Beheervergoeding voor het bovenstaande project voor 2013.

Vraag 3

Hoeveel heeft de Rijksoverheid begroot om, zowel financieel als materieel, in 2016 bij te dragen aan de genoemde stichtingen/organisaties?

Antwoord 3

De Rijksoverheid kent geen exploitatiesubsidies toe aan de genoemde stichtingen/organisaties. Ten behoeve van overheidsdoelstellingen is (stand ontwerpbegroting 2016) begroot om in 2016 aan verplichtingen toe te kennen (bedragen afgerond in Keuro):

	BZK	WenR	BHOS	EZ	IenM	Totaal
Stg Greenpeace	0	0	0	0	0	0
Stg Milieudefensie	0	0	5.368	0	0	5.368
Stg Natuur en Milieu	0	0	0	100	350	450
Stg Urgenda	0	0	0	0	0	0
Stg Sea Shepherd	0	0	0	0	0	0
IUCN	50	0	12.292	0	0	12.342
Stg Wakker dier	0	0	0	0	0	0

Toelichting per organisatie:

Stg Milieudefensie:

Ministerie	subsidie	Bedrag Keuro	Omschrijving
BHOS	Samenspraak en tegenspraak (Fair, Green and Global Alliance)	2.326	Het betreft hier een voortzetting van de FGG alliantie zoals omschreven bij het antwoord op vraag 2.
	Samenspraak en tegenspraak (Green Livelihoods Alliance)	3.042	Milieudefensie is penvoerder voor de Green Livelihood Alliance (GLA). Deze alliantie versterkt maatschappelijke organisaties in hun rol als pleiter en beïnvloeder zodat zij samen met gemeenschappen kunnen pleiten voor het duurzame gebruik en herstel van boslandschappen. Naast het veilig stellen van internationale publieke goederen zoals biodiversiteit, voedselzekerheid en schone lucht draagt bosbehoud ook bij aan armoedebestrijding omdat het

			gemeenschappen in staat stelt om met behulp van duurzame bosproducten beter in hun levensonderhoud te voorzien.
--	--	--	---

Stg Natuur en Milieu:

Ministerie	subsidie	Bedrag Keuro	Omschrijving
EZ	(art. 16)	100	Er zijn op voorhand geen nieuwe subsidies aan Natuur en Milieu gepland, maar wanneer Natuur en Milieu een subsidieverzoek indient voor bijv. een UDV-project dat aan de criteria van de UDV voldoet, kan dit wel leiden tot een nieuwe toekenning. Daarnaast zijn in 2016 voor de lopende verplichtingen uit eerdere jaren nog voor een bedrag van 100 Keuro aan betalingen gepland.
IenM	Nederlandse Klimaatcoalitie (NKC)	350	Het voornemen bestaat in 2016 een subsidie te verstrekken aan de Nederlandse Klimaatcoalitie (NKC). De NKC is een groeiende coalitie tussen bedrijven, overheden en NGO's (waaronder de Stichting Natuur en Milieu) die streven naar klimaatneutraliteit in Nederland, uiterlijk in 2050. Als zodanig vormt deze coalitie de belichaming voor de betrokkenheid van niet-statelijke actoren bij het Nederlandse klimaatbeleid. De NKC was nauw betrokken bij de organisatie van de klimaatreinen en het Nederlandse paviljoen op de COP21 in Parijs.

IUCN:

Ministerie	subsidie	Bedrag Keuro	Omschrijving
BZK		50	In 2016 worden alleen nog de beheervergoedingen voor het bovengenoemde Dutch Caribbean Nature Alliance project over 2014 en 205 betaald.
BHOS	Samenspraak en tegenspraak (Shared Resources, Joint Solutions alliance)	8.195	IUCN is penvoerder van de Shared Resources, Joint Solutions alliance. Deze alliantie versterkt Zuidelijke maatschappelijke organisaties in hun rol als pleiter en beïnvloeder zodat zij in een constructieve dialoog kunnen treden met bedrijven en overheden

			over de bescherming van internationale publieke goederen zoals water, voedselzekerheid en klimaatbestendigheid.
	Samenspraak en tegenspraak (Green Livelihood Alliance)	2.574	IUCN is lid van de Green Livelihood Alliance (GLA). Zie voor de volledige omschrijving het antwoord hierboven bij stg. Milieudefensie.
	Project TGAL	117	Zie omschrijving antwoord op vraag 2.
	Project SUSTAIN	150	Zie omschrijving antwoord op vraag 2.
	Project ATEWA	322	Zie omschrijving antwoord op vraag 2.
	Project Wildlife Crime	934	Het project Wildlife Crime gaat zich bezighouden met de illegale jacht op wilde dieren in Kenya, Ethiopië en Oeganda en de handel in dierlijke producten vooral naar Azië.

Vraag 4

Welke van deze genoemde stichtingen en/of organisaties krijgt ook een bijdrage vanuit de Nationale Postcode Loterij, zoals bij het Goed Geld Gala in 2016 waar in totaal 328 miljoen euro is uitgekeerd? Welke bedragen hebben deze organisaties tijdens het gala ontvangen van de Nationale Postcode Loterij? Kunt u inzichtelijk maken wat deze organisaties met de ontvangen gelden doen?

Antwoord 4

De Postcode Loterij kent financiering voor goede doelen toe in de vorm van vaste bijdragen, 1-malige schenkingen en extra projecten. In de onderstaande tabel is de informatie verkregen via de website van de Postcode Loterij verwerkt (bedragen in Keuro).²

Stg/organisatie	Vaste bijdrage	eenmalig	Extra project	Specificatie project
Greenpeace	2.250			
Milieudefensie	1.350			
Natuur en Milieu	1.800			
Urgenda	500		1.650	Thuisbaas: een energieleverend huis voor iedereen
Sea Shepherd	900			
IUCN	900		2.180	Bescherm de natuurbeschermers
Wakker Dier	500			

De betrokken stichtingen/organisaties leggen over de van de Postcode Loterij ontvangen gelden geen verantwoording af aan de Rijksoverheid. In de jaarverslagen van de stichtingen/organisaties verstrekken de

² De link naar deze openbare informatie is de volgende:
<http://www.postcodeloterij.nl/goede-doelen/alle-goede-doelen.htm>.

stichtingen/organisaties informatie over wat ze met de ontvangen gelden doen.

Wat deze organisaties met de ontvangen gelden doen staat vermeld op de site van de Postcode Loterij.

Vraag 5

Bent u van mening dat de Rijksoverheid ook nog moet bijdragen als organisaties worden gesteund door dergelijke gulle sponsoren? Zo ja, waarom?

Antwoord 5

Ja, mits de activiteiten van de organisaties passen binnen de doelen van het Rijk en voldoen aan de eisen van de regelingen worden deze organisaties niet uitgesloten van subsidies.

De Rijksoverheid verleent geen exploitatiesubsidie aan genoemde stichtingen/organisaties.

Vraag 6

In hoeverre worden overheidsgelden en subsidies door deze organisaties gebruikt om te protesteren tegen dezelfde overheid die hen subsidieert?

Antwoord 6

Op de verstrekte subsidies is het uniform subsidiekader van toepassing. Dat betekent dat er voor alle verstrekte subsidies verantwoording door de Rijksoverheid wordt gevraagd en door de stichtingen/organisaties zal worden afgelegd. Dit laat onverlet dat genoemde organisaties vanuit hun organisatiedoelstellingen aanleiding kunnen zien om te protesteren tegen overheidshandelen of nalaten daarvan.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Sharon A.M. Dijkma